

Л Е Г А Т

A handwritten signature in white ink, appearing to read "Неготин".

НЕГОТИН

... Тркуљине слике дате су крајње једноставно, редуктујући све што би могло да буде, или само да личи на дескрипцију, потенцирајући оно што је круцијално са ребусним и гестуалним рукописом. Иако је прочишћено ово сликарство је сачувало снажну експресију, јер га одликује спонтан, али веома инстиктиван приступ...

Весна Марицки Остијић

... Први пут сам га видео 1964. године у мајсторској радионици Крсте Хегедуша у Загребу. Чупав и причљив, духовит и немирног духом и телом изгледао ми је мало неодговоран за своју професионалну опредељеност. Али иза тога варљивог обличја, крила се лирска природа песника. Њу сам исте године открио у слици "Дневник скитнице", награђеној на Бијеналу младих у Ријеци...

Драгослав Ђорђевић

... Тај изазов Тркуља решава муњевитим, сигурним покретима: попут митског светог ратника или древног самураја. Налик је на оне, далеке, од чије мудрости и вештине, сигурности и брзине, зависи судбина света. У противном, Ајдаја добија девојку и сву Зељу ће однети боја крви и боја тмине.

Тело планине не оклева пред Тркуљиним прозором.

Оно улази у његову слику.

Адам Пуслојић

.. Градио је овај уметник свој израз дарујући га свима нама, публици и критици. Оставши веран чистој слици и сликарству које је најпре то, па све друго, он и данас истрајава радећи онако како му налаже његов таленат, емотивни потенцијал и ликовни сензибилитет, обезбеђујући себи посебно место у нашој целокупној ликовној уметности...

Соња Петровић

... Насликао је многобројне своје, митске, епско - лирске, древне и ванвремене, ратнике: "Светог ратника", "Ратника златног похода", "Ратника Пене", "Црвеног ратника", "Сунчевог ратника", "Ратника птицу", "Тихог ратника", "Страшног ратника", "Ратника тамних простора", "Ратника Косовског боја", како се јуначе, застрашују противника или уливају сигурност својим изгледом. Насликао је међу њима и свог омиљеног, прелепог, самурајски кочоперног, Хајдука Вељка. Сви ови Рашини ратници, као и све у природи што је накострешено, напружано бидљом, зубом, оклопом, носе заједничку симболику: Одбранити се! Бити!...

Томислав Мијовић

...Идеја витешке доктрине у визији сликара Тркуље остаје на пиједесталу странствовања у нашем свету као обеснажени фетиш каквог паганског, ритуалног, дивљег и сладострасног плеса; фигура ратника и самотника и бogaистовремено, открива нам кротитеља змајева, граничника времена, опасивача простора, непосусталу силину и недохватну висину. Било да је човек - птица (демон ваздуха), језиколика змија (демон таме), или навалентни водењак (демон воде) - све једно - реч је о човеку поништеног физикуса који има потребу да миграира у просторе сањане, да се мења пред лицем Сунца и Месеца, да траје у ономе што је вечно...

Душица Филиповић

... Тркуља није одбацио истину и доброту, искључивши само први члан античког тројединства естетске формуле лепота - доброта - истина (лат. :пулихум бонум ет верум), Тркуља се као расни србин у коме се мешају сокови паганства и сувоћа апстракција византије, дубине и висине, дрско и хајдучки, усудио да посумња у целу грађевину историје западне уметности саздане на лепоти. Његова урођена трачка, пелашка, хтонска и миротворчка слика карактера, гонила га је даље и дубље од препознате и признате лепоте...

Дејан Ђорић

... Ослобођено модерних предрасуда о излишности и стрампутицама наративности, слободно распричано и пројето засићеном чулношћу, стваралаштво Радислава Тркуље је до крајности отворено за сваку врсту комуникација. Отуда се око његовог дела, али и његове занимљиве личности, окупља веома широк круг најразличитијих присталица и поштовалаца, почев од одушевљених пријатеља, нарочито писаца, до острашћених колекционара и многих љубитеља сликарства. Лакоћа којим их он придобија и често уводи у свет ликовних уметности, представља културно - социолошку вредност чије се значење и зрачење несме пренебрегнути. Напротив, захваљујући неодољивом стваралачком шарму који се заснива на урођеном колико и однегованом укусу, Тркуља је израстао у сликара чије дело има прворазредну улогу у ширењу простора ликовне културе. Управо та друштвено важна функција његовог дела и, разумљиво, пластичне вредности што их успешно функционисање на том пољу подразумева, објашњавају и добним делом потврђују Тркуљино видно место у многим репрезентативним прегледима српске и југословенске савремене уметности...

Никола Кусовац

ДОМ КУЛТУРЕ
СТЕВАЊ МОКРАЊАЦ
НЕГОТИН

Издавач
Дом културе "Стеван Мокрањац" Неготин
За издавача
в.д. директора Миломирка Јововић
Неготин 4. април 2010.

СОМ КУДАЧЕ
СТЕВАН МОЈКРДИЋ
НЕГОДИН

ЛЕГАТ
РАДИСЛАВА ТРКУЉЕ

A large, light gray handwritten signature in cursive script, reading "Radislav Trkulje".

8. април 2005 - 8. април 2010.
Слављеник даровао свој Неготин

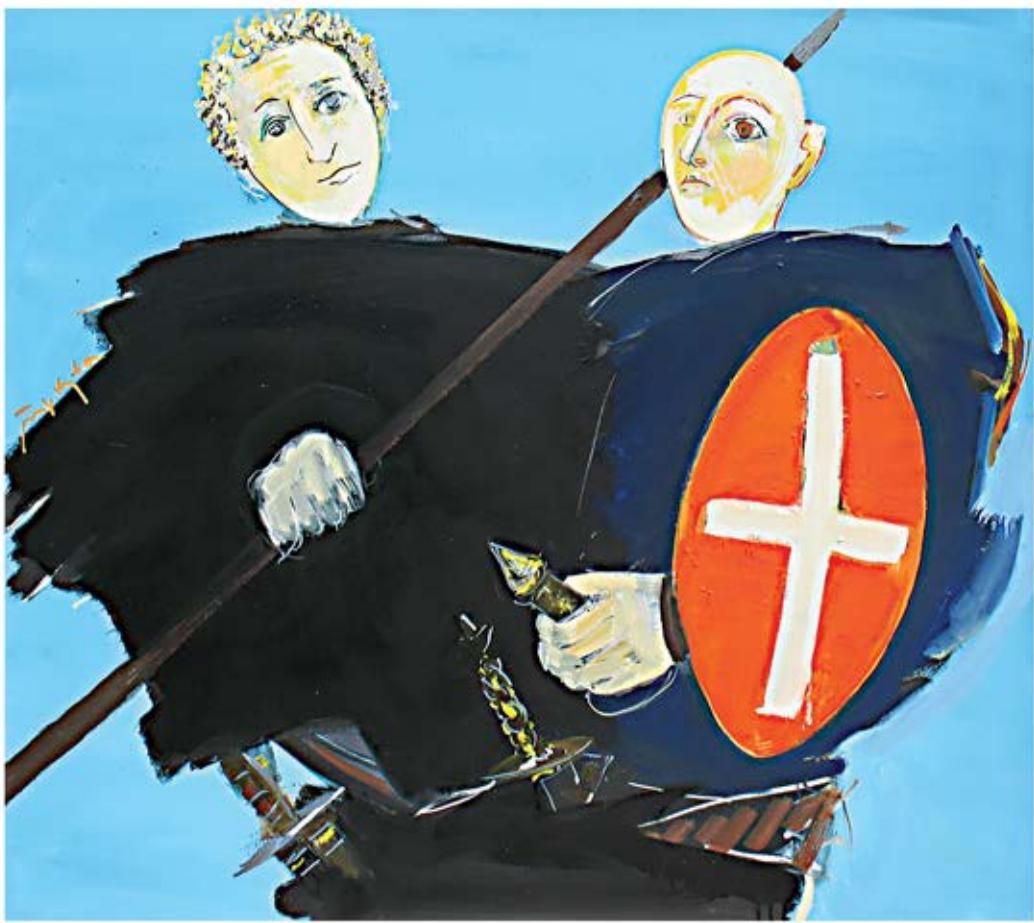
Да ли је случај или намера, то и није важно, али прија. Радислав Раша Тркуља је 8. априла 2005. године 20 својих изразито вредних умтничких дела даровао Неготину на дан свог рођења. Пет година трајања постојања уметниковог спомен легата у галерији комплекса Мокрањчеве родне куће Дом културе "Стеван Мокрањац" бележи као мали јубилеј и тим поводом штампа нови каталог легата. Мали јубилеј на дан рађања уметника потврђује оправданост дobre намере аутора да формирањем легата учини свој град богатијим за још једну културну понуду која представља вредан уметнички драгуљ у заштићеној згради комплекса Мокрањчеве куће.

"... Шта то моје слике везује за ово време? Тачан одговор не знам. Осећам да сам духом и душом повезан са околином, да сам део ње.

У мојој визији та околина, та природа, та географија, та жеља за ваздухом и сунцем, за стрелом према сунцу у неким будућим вековима, живеће и даље у космичкој тишини простора.

Када постанем део те тишине, можда ће остати неки моји траг, неки знак из овог времена..."

Радислав Тркуља

ПОБРАТИМИ

Техника: уље на платну

Димензија: 90x80цм

Година настанка: 2002.

Композицију чине два ратника, један са копљем поломљеног врха и други са јарко црвеним штитом на коме је симбол белог крста који у руци држи врх поломљеног копља. Заједничка тамна површина њихових тела их спаја чиме постају близки - загрљени а не сукобљени што потврђује и назив дела, ма какав разлог њиховог сусретања био. Композицију држи и повезује изразито дијагонално копље које се креће од доње леве стране слике до половине горње десне стране. Побратими су насликани на једнобојној светло плавој позадини.

Сигнатура аутора је уз десну руку ратника лево златном бојом.

МЕСЕЧИНА

Техника: уље на платну

Димензија: 80x70цм

Година настанка: 2003.

Пласт сена у свом графичко линеарном богатству, топлом колориту од светло жуте [скоро беле] креће се преко тонова жутих, наранџастих, црвених па све до мрких, коме се супротставља жути диск месеца. Пласт и месец леже на светло плавај скоро тиркизој позадини минимално диференцираној. Слика пласта сена грађена је финим линеарним ефектима, постављеног у композицију тако што се гради од доње маргине слике и благо помера у лево од средишне вертикалне осе. Равнотежу аутор постиже месечевим пуним кругом у горњем десном делу слике.

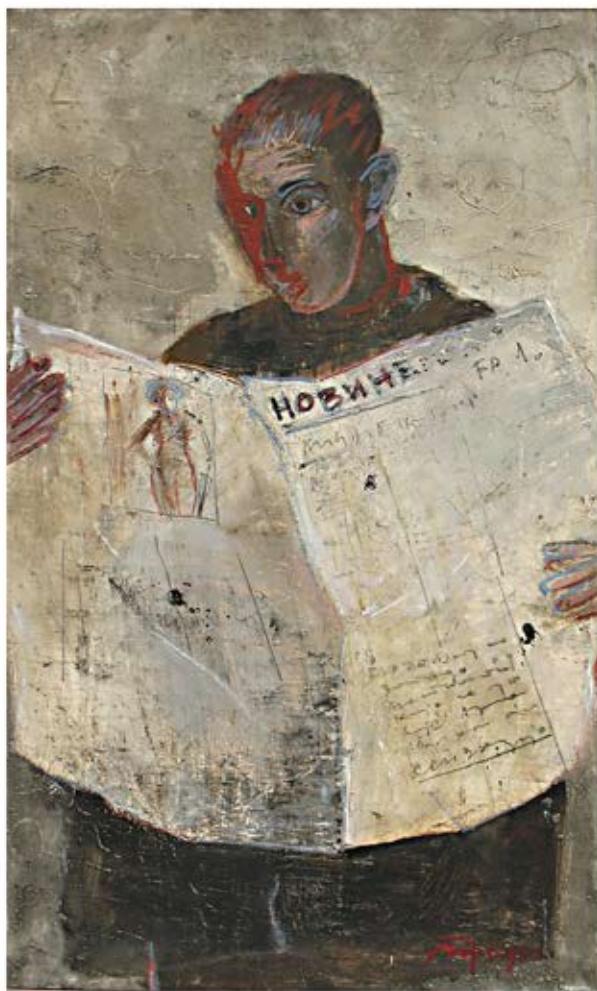
Сигнатуре аутора се не налази на слици.

ЛИСТ ИЗ ХЕРБАРИЈУМА
Техника: јајчана темпера на платну
Димензија: 40x65цм
Година настанка: 1963.

Слика је у светлој топлоти тоналитету. Композиција је конципирана по вертикални са студиозно исклаканим (исцртаним) инсектима по самом светлом средишту и дискретним калиграфским графицизмом по читавој површини.

Сигнатуре аутора се налази на средишњој светлој вертикални и чини

ЧИТАЧ НОВИНА

Техника: јајчана темпера на платну

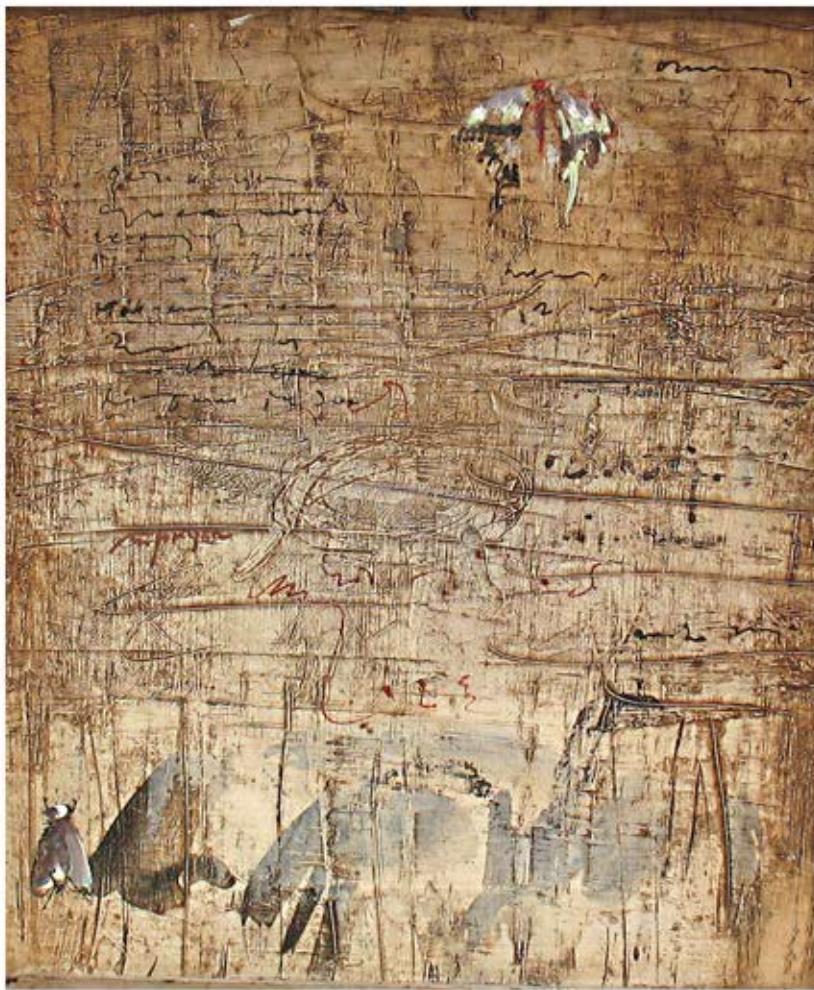
Димензија: 35x50cm

Година настанка: 1964.

Композиција је конципирана по вертикали у светло топлом колориту.

На самом средишту је лик читача са раширеним новинама чије странице додирују маргине слике.

Сигнатуре аутора је црвеном бојом у доњем десном углу.

ЗАПИС

Техника: јајчана темпера на платну

Димензија: 35x40cm

Година настанка: 1964.

Слика је вертикална у топлом светлом колориту. На читавој површини је видљива фина дискретна калиграфија аутора са исто дискретним скоро валерски изједначено насликаним инсектима (лево горе лептир - мољац полураширењих крила, десно доле скупљених крила).

Потпис аутора егзистира као део композиције, налази се близу десне стране по средини и уклапа се у "Запис".

ПЕЈЗАЖ

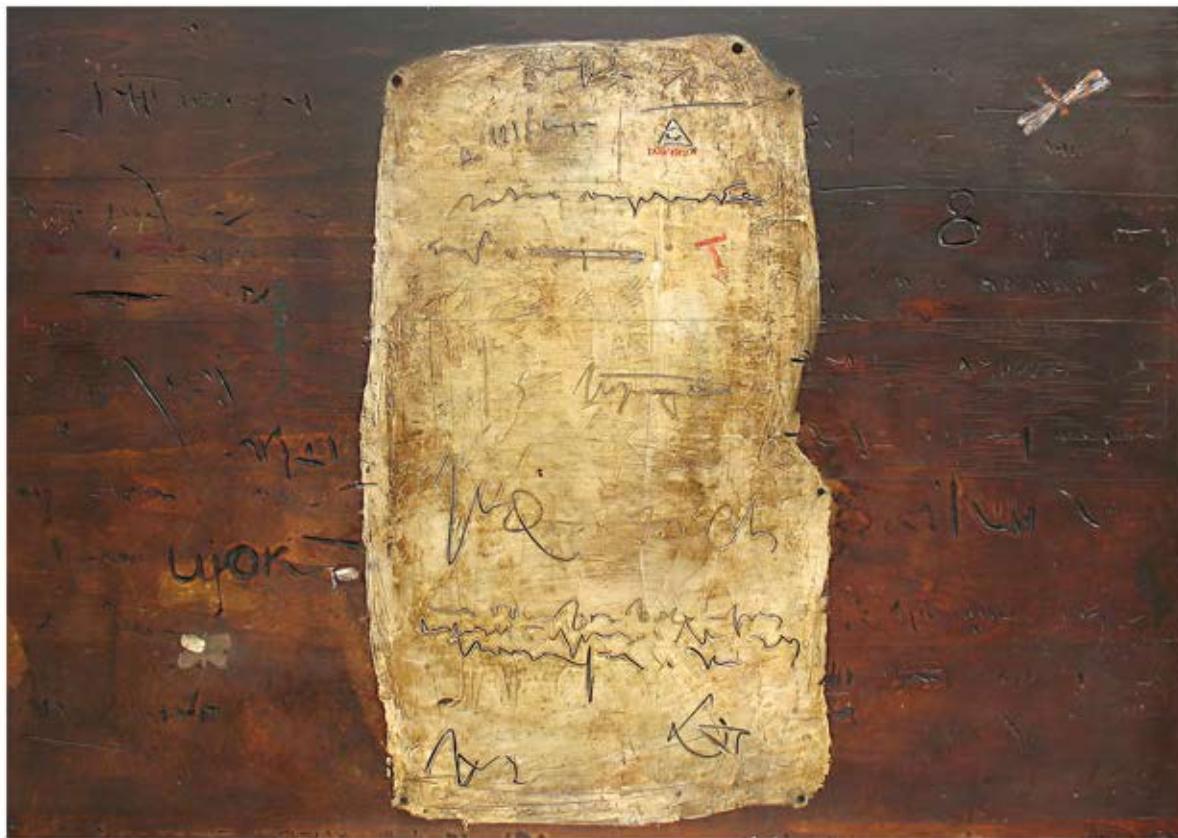
Техника: јајчана темпера на платну

Димензија: 200x130cm

Година настанка: 1964.

Слика је настала у мајсторској радионици Крсте Хегедушића 1964. године. Фактура слике је благо пастуозна и структурирана са наносима боје сведеног природног колорита, ефектима гребања и фином калиграфијом ауторових записа који чине површину посебно занимљивом. Рад припада низу дела насталих у периоду када аутор подстакнут истраживањима у овој радионици свој колорит доводи на ниво природног у фактури и боји.

На слици пејзаж пуни формат скоро до горње ивице што ствара утисак његове моћне доминације посебно због уске траке потиснутог неба и скоро елипсоидно деформисаног сунца уз горњу ивицу лево и потписа аутора уз горњу ивицу десно. Једину реалну фигурацију чине људска половина лица и половина главе јарца са црвеним роговима, које су међусобно спојене а налазе се скоро у средишту композиције.

ЗАПИС

Техника: уље на липовом дрвету

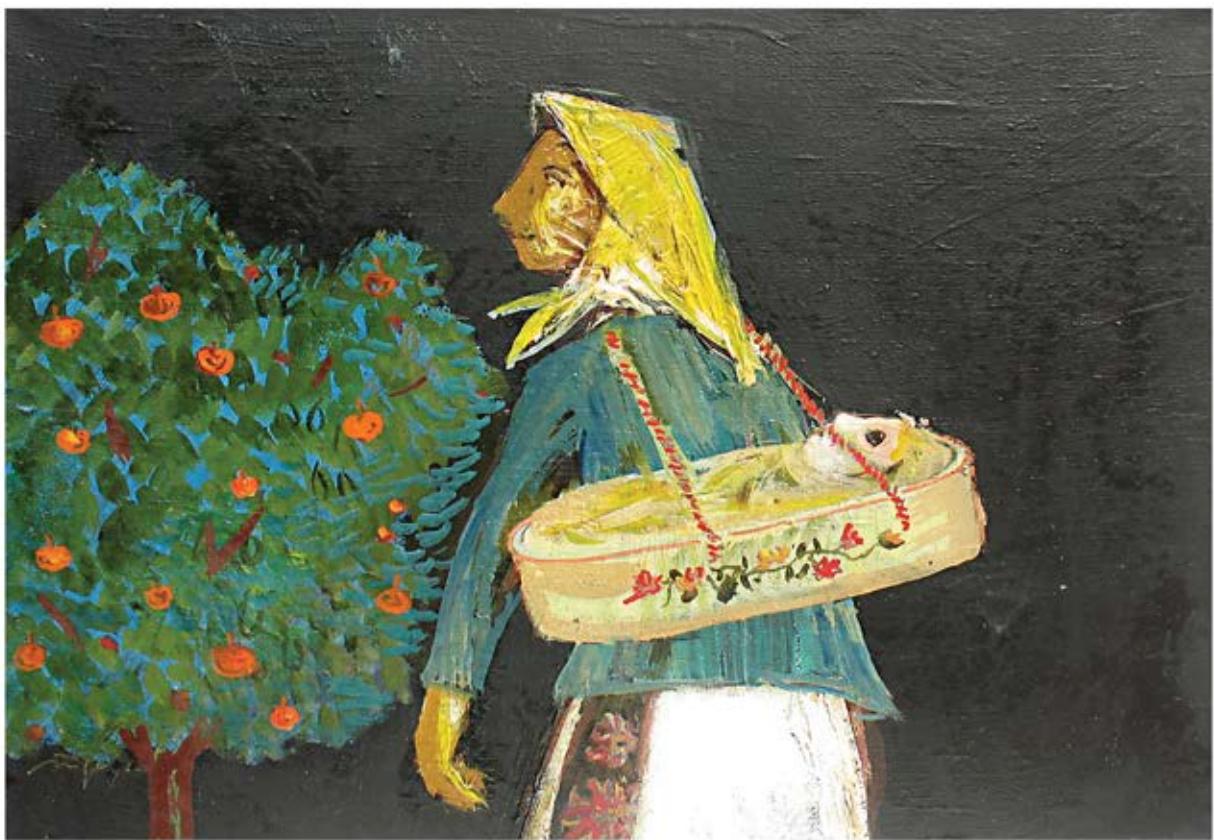
Димензија: 90x65цм

Година настанка: 1964.

Хоризонтални формат слике подељен је светлом вертикалном површином која скоро досеже горњу и доњу ивицу слике. Та светла површина је тема: "Запис", пергамент, по коме је видљив дискретно исписан - урезан - исцртан рукопис - запис, са свим симболима и њиховим поетско ликовним и структуралним значењима која аутора окупирају у овом стваралачко истраживачком поступку.

Колорит је природан и креће се од топлих мрких тонова до финих светлих на површини записа. Избором липе за подлогу још се више истиче и појачава природност и материјализација слике у својој основној идеји. Посебну смишеност слици дају два суптилно насликана вилина коњица, један у доњем десном углу а други у горњем левом.

Потпис аутора се налази урезан у запису и чини његов део.

ЉАГАН

Техника: уље на платну

Димензија: 50x40цм

Година настанка: 1967.

На слици је сељанка из неготинског краја, обрамљена љаганом, дрвеном носиљком за бебе уобичајеном за ово поднебље све до друге половине 20-ог века.

Насликана жена је у типичној одећи овог краја са везом на кецељи и забрађена марамом што говори о њеном пореклу и статусу. Аутор жену - мајку ставља испред нас леђима окренуту тако да у први план стаје носиљка (љаган) са новорођенчетом близу саме средине слике. Испред ње је јабуково дрво што је доводи на ниво библијске Еве, првог греха и свевремене створитељице.

На слици нема потписа аутора.

ЖЕНА И ЂАВО

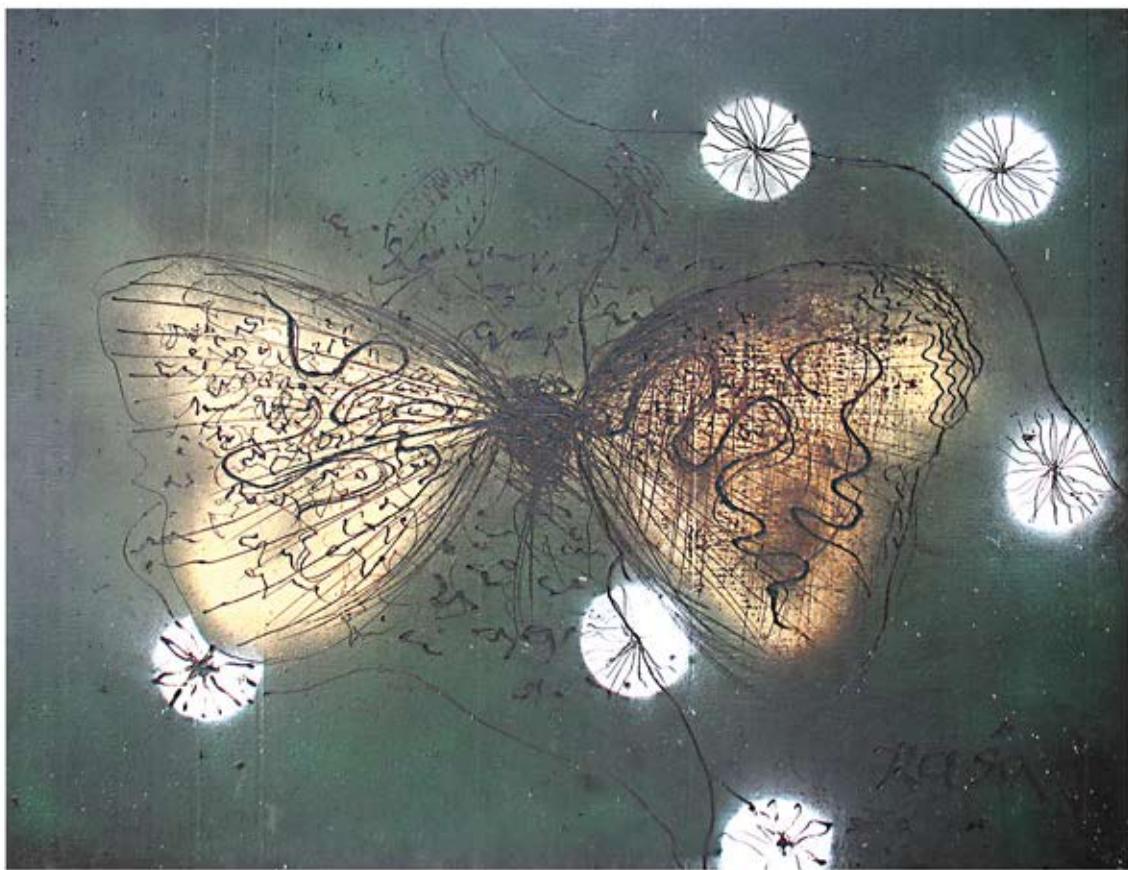
Техника: уље на платну

Димензија: 70x100cm

Година настанка: 1967/70.

Жена - Ђаво, улази у композицију скоро дијагонално крећући се од доњег левог угла ка горњем десном са подигнутом десном и спуштеном левом руком. Доња ивица слике сече тело жене - ђавола у висини бедара, тако да је на слици само горњи део тела. Читава слика је у мрљама смеђих тонова у позадини, топлих светлих окера на телу жене и рефлексом зелене на лицу. Начин сликања асоцира на технику акварела. Ђавољу сугестивност аутор постиже пре свега експресивним цртежом и већ поменутим зеленим рефлексом на лицу кога додирује неколико интензивних црвених линија, у овом случају прamenова косе.

Сигнатурата аутора је белом бојом близу доњег десног угла са јасном недоумицом о години настанка дела.

ЛЕПТИР

Техника: комбинована

Димензија: 100x80цм

Година настанка: 1973.

На мрко - зеленој позадини, скоро црној при крајевима, насликан је лептир и шест маслачака. Лептир је постављен централно са флуидним крилима нанетим златним спрејем. Облик лептира дефинисан је цртежом који твори контуру. На исти начин аутор ствара и маслачке, туфнама белог спреја повезујући их линијама - цртежом. Цртеж - калиграфија су претежно урезани тако да стварају плитак рељеф као и потпис аутора у доњем десном углу.

Ова слика је сигнирана другачије од осталих. У потпису је Раша а не уобичајено Тркуља.

СРБИ ЛЕЖЕ ПОКРАЈ ДРУМА ИЗ ГЛАВЕ ИМ НИКЛА ШУМА

Техника: уље на платну

Димензија: 130x100cm

Година настанка: 1985.

Слика је компонована по хоризонтали. Композицију чини шест људских глава, сликарско цртачки експресивно и сугестивно представљених. Главе у формат улазе одоздо а неке су смело у свом облику пресечене доњом ивицом слике и композиционо досежу скоро до половине по хоризонтали. Горњу половину попуњава соко, претеће раширених крила којима надкриљује главе страдалника.

Сам избор назива слике од стране аутора који је исписан у доњем десном углу сугестиван је и говори о страдању српског народа.

МАСКА

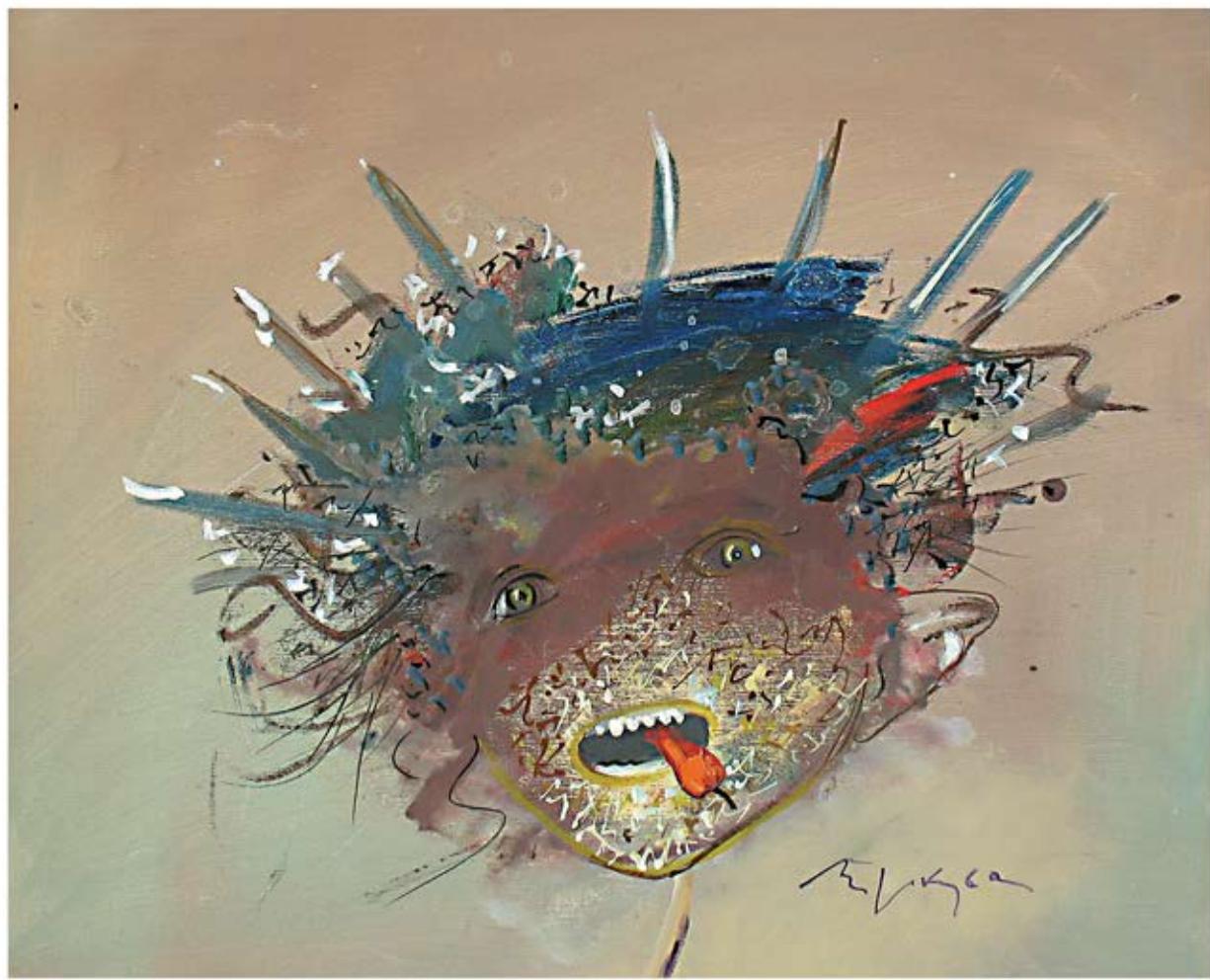
Техника: уље на плексигласу

Димензија: 50x60cm

Година настанка: 1991.

Жута јарка стилизована маска постављена је централно на црној позадини. Ефектност и изражајност маске потенцирана је контрастом црне и жуте, делимичним гребањем по структури плексигласа и детаљима пастуозно нанете златне боје.

Сигнатурата аутора постављена је уз доњу ивицу слике тачно по средини чиме чини део композиције и подвлачи осећај симетрије по вертикални.

ЖДЕРАЧ ЉУТИХ ПАПРИКА

Техника: уље на платну

Димензија: 55x45цм

Година настанка: 1995.

У центру слике је глава ждерача љутих паприка цртачки и колористички експресивно и сугестивно дата, с ходно чулном доживљају љутине и њене жестине.

Глава је насликана на скоро једнобојној светлој и топлој позадини са потписом аутора доле десно.

ЂЕРДАП

Техника: уље на платну

Димензија: 75x55цм

Година настанка: 1997.

На слици је пејзаж џердапске клисуре на изглед реалистички представљен који убрзо постаје надреалан и застарашујући. Наспрамне стене клисуре постају две сучењене војске са претеће супротстављеним копљима. Слика је у реалним колористичким односима.

Сигнатуре аутора је црвеном бојом у доњем левом углу.

ГЛАВА ДИВЉЕ СВИЊЕ

Техника: акрилик на папиру

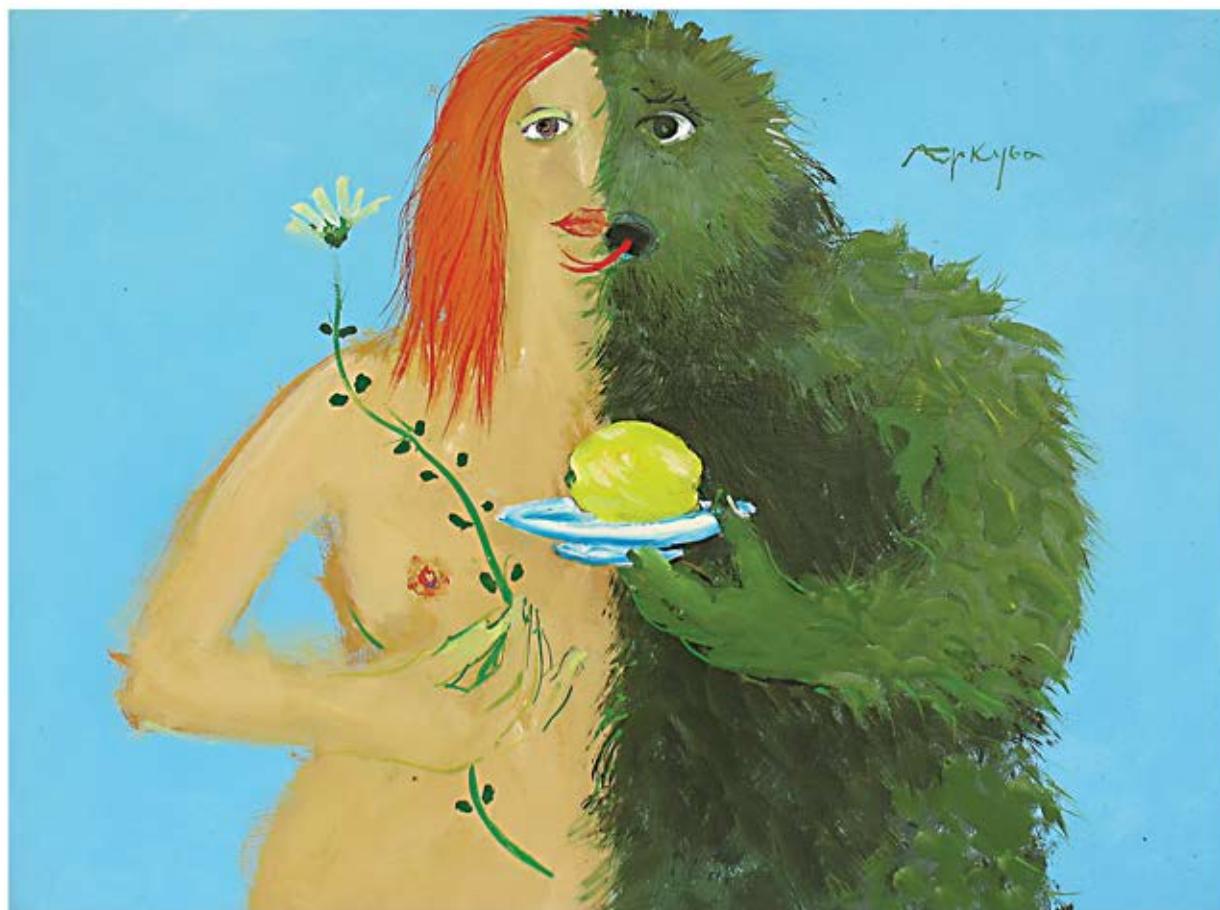
Димензија: 100x70цм

Година настанка: 1999.

У центру слике је представљена само глава дивље свиње, цртачко сликарски дата експресивно и брзо у природном колориту. Глава је прободена стрелом. На глави су два претећа бела очњака и истакнуто око које ствара утисак шеретског ругања нама посматрачима, са смислом неуништивости и вечног трајања.

Композиција је по по хоризонтали а глава дивље свиње је насликана на једноличној светлој топлој позадини.

Потпис аутора је црвеном бојом по средини десне стране који скоро дотиче главу дивље свиње и десну ивицу слике, те чини својим избором боје и ликовношћу део композиције.

ЛЕПОТИЦА И ЗВЕР

Техника: уље на платну

Димензија: 80x60cm

Година настанка: 2002.

Слика је по вертикали композиционо подељена на пола. По средишту се спајају лево, женски акт са цветом камилице у руци и десно, звер у зеленом крзну која се облизује и у руци држи тањирић са лимуном.

Све је насликано на једнобојној светло плавој позадини.

Потпис аутора је зеленом бојом у горњем десном делу.

НЕГОТИН - СТАРИ ХОТЕЛ БЕОГРАД

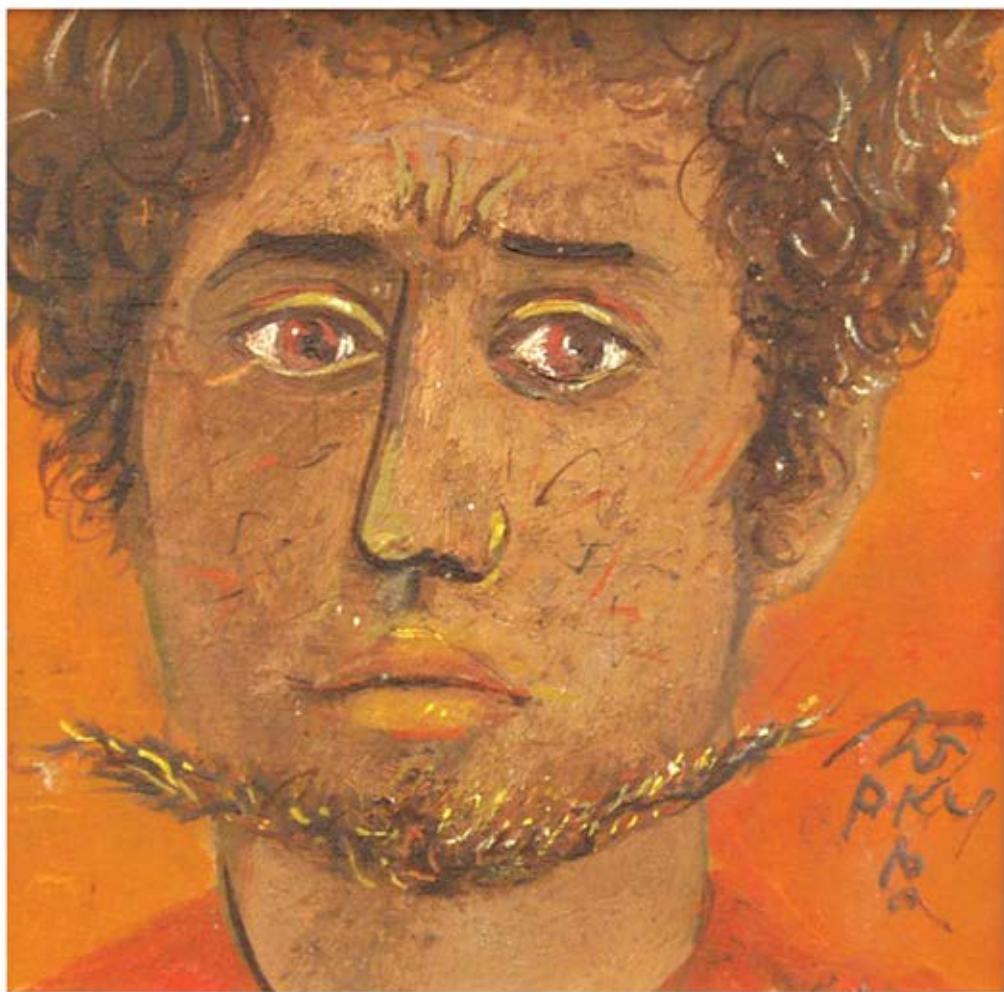
Техника: уље на платну

Димензија: 80x65цм

Година настанка: 1956.

Слика припада почетку стваралачког опуса аутора, тематски је везана за Неготин и атмосферу у старом Хотелу "Београд". Композиција обухвата представу ентеријера кафанског простора у вечерњим сатима. Рукопис и тематика јако подсећају на у то време актуелне мајсторе постимпресионизма.

Сигнатуре аутора није видљива на предњој страни слике.

АУТОПОРТРЕТ

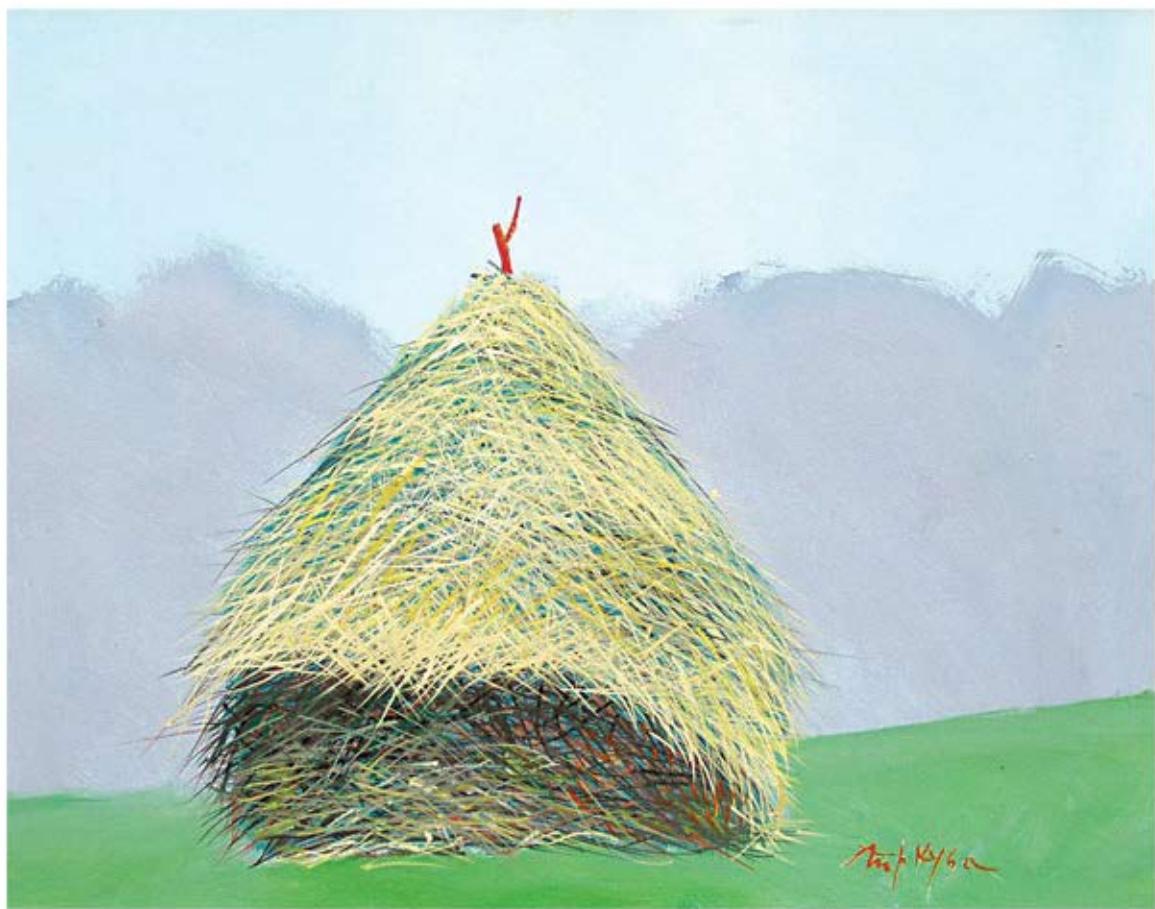
Техника: уље на платну

Димензија: 16x17цм

Година настанка: 1966.

Аутор свој портрет кадрира крупно са резом формата изнад чела и испод врата. Колорит је топао и креће се од финих окер тонова до јаких оранџ. Цртеж је хитар, сигуран и близак дескриптивном.

Сигнатура аутора је уз десну ивицу ближе десном углу, сивом бојом.

ПЛАСТ

Техника: уље на платну

Димензија: 45x35цм

Година настанка: 2004.

Пласт сена једини реални елемент постављен је благо померен у лево са средишње вертикалне осе. Пласт је грађен финим линеаризмом топлих боја и почива на доњем зеленом пољу. Позадину чине још два хоризонтално блага таласаста сиво - плава поља, валерски издиференцирана, са назнаком удаљених гребена пејзажа и њиховог дотицања са небом у горњем светлијем хоризонталном пољу.

Најинтересантнији детаљи на слици су рачваста грана дрвета око које је пласт грађен. Грана штучи у црвеној боји па заједно са црвеним потписом аутора, доле десно непосредно уз пласт, слику чине завршено и савршено уравнотеженом.

МОРКА РАТНИК

Техника: уље на платну

Димензија: 70x60cm

Година настанка: 2004.

Централно у композицији је морка - ратник скоро портретски насликана до паса строго наглашеног профилса са претећим црвеним копљем у руци - канџи.
Лак цртеж на слици чини призор посебно изражајним који се истиче на светло плавој позадини.
Потпис аутора је у десном горњем делу слике црвеном бојом.